

**BLOM
ECOLOGIE**

Verbindt natuur en samenleving

Quicksan Natuur Elisabeth van Loonstraat te Mijnsheerenland

Oriënterend onderzoek natuur in het kader van de Omgevingswet

blomecologie.nl

Colofon

Status:	Definitief
Project:	2025-0159
Datum:	28 februari 2025
Auteur:	Blom Ecologie B.V.
Opdrachtgever:	Buro SRO

Disclaimer

Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V.

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

**BLOM
ECOLOGIE**
Verbindt natuur en samenleving

Inhoud

Samenvatting	4
1 Inleiding	6
1.1 Planlocatie	7
1.2 Beoogde ruimtelijke ingreep	9
2 Methode	11
2.1 Uitvoering onderzoek	11
2.2 Houdbaarheid en toepassing	11
3 Beoordeling	12
3.1 Soortenbescherming	12
3.2 Specifieke zorgplicht Soorten	22
3.3 Gebiedsbescherming	24
3.4 Houtopstanden	25
3.5 Natuurinclusiviteit	26
4 Conclusie en vervolg	27
4.1 Conclusie	27
4.2 Effecten	27
4.3 Vervolgstappen	27
4.4 Maatregelen	28

Samenvatting

Aan de zuidzijde van de Elisabeth van Loonstraat ong. te Mijnsheerenland is een perceel met een fruitboomgaard en landbouwgrond gesitueerd. De initiatiefnemer is voornemens op de planlocatie circa 38 woningen te ontwikkelen. De beoogde ruimtelijke ingreep is getoetst aan het onderdeel Natuur onder de Omgevingswet. De vervolgstappen moeten uitwijzen of wordt voldaan aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties in het kader van de Omgevingswet onderdeel natuur.

In onderstaande tabellen wordt weergegeven welke functies en effecten zijn beoordeeld, en welke vervolgstappen en maatregelen worden geadviseerd.

Soortgroep	Bescherming	Mogelijke functie	Vervolgstep (H4.3)
Planten		Nvt	
Grondgebonden zoogdieren		Nvt	
Vleermuizen			
Ruige dwergvleermuis	HR	Verblijfplaats/essentiële vliegroue/essentieel foerageergebied	Vleermuisonderzoek
Gewone grootoorvleermuis			
Watervleermuis			
Rosse vleermuis			
Amfibieën		Nvt	
Reptielen		Nvt	
Vissen		Nvt	
Insecten en andere ongewervelden		Nvt	
Vogels (jaarrond beschermd)			
Ransuil	VR	Nestlocatie/foerageergebied	Ransuilonderzoek
Buizerd	VR	Foerageergebied	Buizerdonderzoek
Vogels (cat. 5)		Nvt	
Vleermuizen algemeen	Potentie	Onderbouwing	
Massawinterverblijfplaats (gewone dwergvleermuis)	Nee	Geen bebouwing aanwezig	
Essentiele vliegroue	Ja	(Mogelijke) aantasting van bomerij langs westzijde planlocatie; verstoring tijdens bouwphase en potentieel in nieuwe situatie door o.a. verlichting	
Essentieel foerageergebied	Ja	(Mogelijke) aantasting van bomerij langs westzijde planlocatie; wegnemen van groen perceel in verder bebouwde directe omgeving, verstoring tijdens bouwphase en potentieel in nieuwe situatie door o.a. verlichting	

Vleermuissoort	Zomer	Kraam	Paar	Massawinter
Ruige dwergvleermuis	Ja	Nee	Ja	Nee
Gewone grootoorvleermuis	Ja	Nee	Ja	Nee
Watervleermuis	Ja	Ja	Nee	Nee
Rosse vleermuis	Ja	Ja	Ja	Nee

Gebiedsbescherming	Afstand	Mogelijke effecten	Vervolgstep (H4.3)
Natura 2000	1,4 km	Geen	Geen
Natura2000 stikstofgevoelig	12,4 km	Stikstof	Stikstofonderzoek
Natuurnetwerk Nederland	450 m	Geen	Geen
Belangrijk weidevogelgebied	12,4 km	Geen	Geen
Groene buffer	4,4 km	Geen	Geen

Houtopstanden	Onderdeel	Uitzondering	Vervolgstep (H4.3)
Eenheid van >1000 m ²	Afwezig	Nvt	Nvt
Bomenrij van >20 bomen	Aanwezig	Ja, binnen bebouwde kom	Nvt

Zorgplicht	Effecten	Maatregel (H4.4)
Algemene zorgplicht	Ja	Algemene maatregelen
Specifieke zorgplicht soorten	Ja	Specifieke maatregelen
Specifieke zorgplicht Natura 2000-gebieden	Nee	Nvt
Specifieke zorgplicht houtopstanden	Nee	Nvt

1 Inleiding

Aan de zuidzijde van de Elisabeth van Loonstraat ong. te Mijnsheerenland is een perceel met een fruitboomgaard en landbouwgrond gesitueerd. De initiatiefnemer is voornemens op de planlocatie circa 38 woningen te ontwikkelen. In de huidige planologische situatie is de beoogde ruimtelijke ingreep niet toegestaan, waardoor een ruimtelijke procedure doorlopen moet worden.

De beoogde ruimtelijke ingreep heeft mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna (soortenbescherming), beschermde natuurgebieden (gebiedsbescherming) en/of beschermde houtopstanden. Ten behoeve van de beoogde ruimtelijke ingreep geldt de wettelijke verplichting onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijke effecten van de ruimtelijke ingreep daarop.

Buro SRO begeleidt de ruimtelijke procedure en heeft Blom Ecologie verzocht de planlocatie te onderzoeken op aanwezigheid van beschermde soorten, gebieden en houtopstanden. Vervolgens wordt getoetst of de beoogde ruimtelijke ingreep voldoet aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties in het kader van natuurwetgeving en/of provinciaal beleid.

Onderzoeksdoelen

- Voldoet de wijziging van het omgevingsplan aan de eis dat voldaan moet worden aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (Omgevingswet art. 4.2)?
- Welke beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig op de planlocatie en welke negatieve effecten kunnen optreden als gevolg van de beoogde ruimtelijke ingreep?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden of de wezenlijke kenmerken en waarden van provinciaal aangewezen beschermde gebieden?
- Leidt de beoogde ruimtelijke ingreep tot kap van beschermde houtopstanden?
- Dienen er vervolgstappen in het kader van natuurwetgeving en/of provinciaal aangewezen beschermde gebieden te worden genomen, en zo ja, welke?

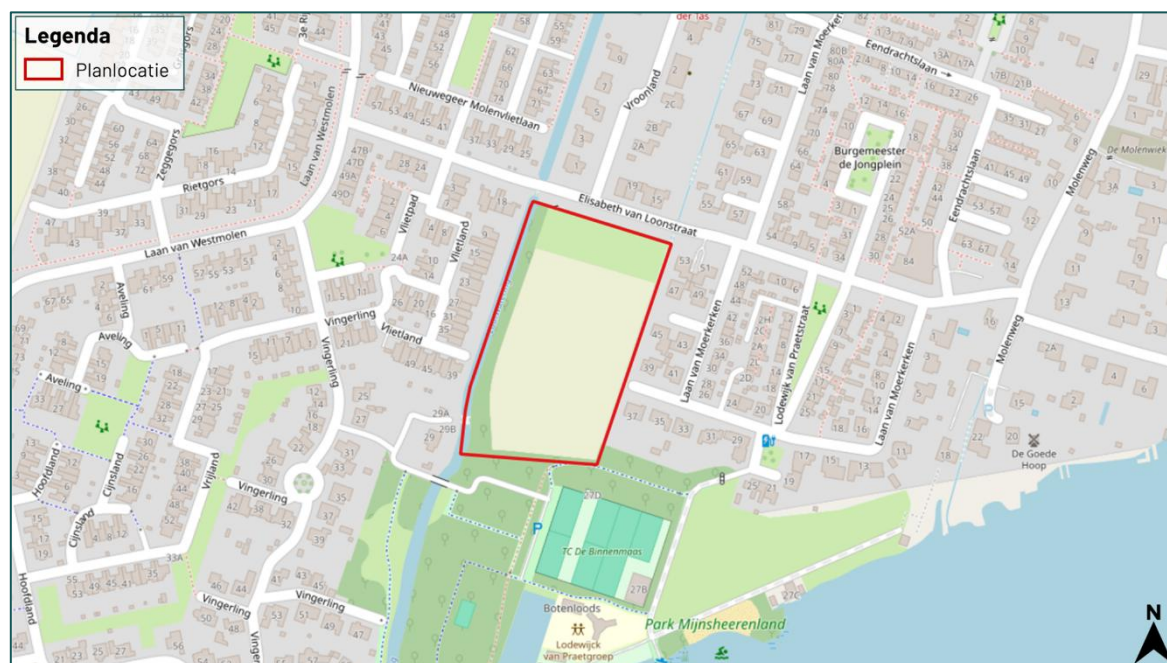
Figuur 1.1 De planlocatie is gelegen aan de zuidzijde van de Elisabeth van Loonstraat te Mijnsheerenland.

1.1 Planlocatie

De planlocatie is gelegen aan de zuidzijde van de Elisabeth van Loonstraat ong. te Mijnsheerenland (Figuur 1.2). Het noordelijke 1/5^e deel is in gebruik als fruitboomgaard, met zowel oudere als jongere bomen. Het gras in de boomgaard wordt regelmatig gemaaid en begrast door schapen. Het zuidelijke 4/5^e deel is in gebruik als landbouwgrond, waar wisselende gewassen worden geteeld. Langs de westzijde van de planlocatie loopt een kanaal van circa 7 m breed, met aan de zijde van de planlocatie een natuurlijke doch zeer steile oever en aan de overzijde een onnatuurlijke oever met damwanden, waarop achtertuinten uitkomen. Op de oever aan de zijde van de planlocatie staat een bomenrij, hoofdzakelijk bestaande uit zwarte els. De ondergroei onder deze bomenrij was ten tijde van het veldbezoek zeer recent verwijderd. Aan de oostzijde van de planlocatie ligt een greppel die relatief recent geschoond was ten tijde van het veldbezoek. De planlocatie is aan de noordzijde afgesloten door een stevig hek met harmonicagaas en aan de zuidzijde door een hek met prikkeldraad.

De planlocatie wordt aan de noord-, oost- en westzijde omringd door woonwijken. Dit zijn aan de westzijde rijwoningen, waarvan de dichtstbijzijnde woningen uit 1978 komen. Aan de noordzijde zijn dit rijwoningen uit 2021. Aan de oostzijde staan bungalow-achtige woningen met wisselende bouwjaren. Aan de zuidzijde van de planlocatie liggen een tennisclub, fietspad, bosschage en daarachter de Binnenbedijkte Maas. De dichtstbijzijnde snelweg is de A29, op 1,3 km richting het noordwesten. Omwonenden bleken tijdens het veldbezoek geïnteresseerd in en enigszins bezorgd over de ontwikkelingen.

In Figuur 1.2 - Figuur 1.5 en bijlage 1 zijn enkele foto's opgenomen die een impressie geven van de planlocatie en de directe omgeving hiervan.

Figuur 1.2 De planlocatie (rood omkaderd) is gelegen aan de zuidzijde van de Elisabeth van Loonstraat te Mijnsheerenland.

Figuur 1.3 Fruitboomgaard aan de noordzijde van de planlocatie, met oudere en jongere bomen.

Figuur 1.4 Kanaal aan de westzijde van de planlocatie.

Figuur 1.5 Greppel aan de oostzijde van de planlocatie

1.2 Beoogde ruimtelijke ingreep

De beoogde ruimtelijke ingreep betreft de realisatie van circa 38 woningen. In de huidige planologische situatie is de beoogde ruimtelijke ingreep niet toegestaan, waardoor een ruimtelijke procedure doorlopen moet worden. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- kappen van bomen*: kapwerkzaamheden en afvoer hout;
- Verbreden van het kanaal aan de westzijde: graafwerkzaamheden;
- verwijderen terreininrichting, waaronder gedeelte van het groen: graafwerkzaamheden, transport (afvoer) van materiaal en groen;
- egaliseren terrein: graafwerkzaamheden en grondtransport;
- realisatie nieuwbouw: algemene bouwwerkzaamheden;
- revitalisatie terrein en aanleg verharding: allerhande (straat- en hoveniers) werkzaamheden.

* De initiatiefnemer is voornemens om zoveel mogelijk van de bomen aan de westzijde van de planlocatie te behouden. Enkele bomen zullen echter moeten worden verwijderd ten behoeve van het verbreden van het kanaal. Daarnaast zullen alle aanwezige fruitbomen in de boomgaard aan de noordzijde van de planlocatie worden verwijderd.

SCHETSVERKAVELING WONEN IN HET GROEN

PROGRAMMA

38 woningen, waarvan

- 8 rijwoningen regulier, sociaal
- 4 rijwoningen levensloopbestendig, sociaal
- 13 rijwoningen, koop middensegment
- 8 twee-onder-een-kap woningen, koop
- 5 vrijstaande woningen, koop

Circa 50 parkeerplaatsen in openbare Ruimte

Figuur 1.6 Visuele representatie van de beoogde situatie (bron: Kuiper compagnons).

2 Methode

Dit oriënterend onderzoek verkent de relevante vakgebieden met betrekking tot natuurwet- en regelgeving. Hierbij wordt een beoordeling gegeven van de aanwezigheid van specifieke potentie voor beschermde flora en fauna op de planlocatie, de betekenis van de planlocatie voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenomen ingrepen op de soorten, gebieden en houtopstanden. Dit onderzoek bestaat uit een veldbezoek en raadpleging van externe bronnen. De reikwijdte bestaat uit de Omgevingswet en de provinciale omgevingsverordening. Zie voor het juridisch kader bijlage 2 van dit rapport.

2.1 Uitvoering onderzoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige flora en fauna. Op basis van dit veldbezoek wordt een inschatting gemaakt omtrent de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten. Tijdens het veldbezoek is de planlocatie nauwkeurig onderzocht, waarbij ook gelet werd op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 10 februari 2025. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: droog, 8/8 bewolkt, 2° Celsius en windkracht 3 (Bft).

Vaak zijn er al gegevens bekend over een planlocatie en de directe omgeving hiervan. Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en biedt daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna, bovenop het bekende algemene verspreidingsbeeld van beschermde soorten. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF wordt geraadpleegd voorafgaand aan het uitvoeren van het veldbezoek en gedurende het rapporteren. Tijdens de zoekopdracht in de NDFF wordt hierbij een zoekgebied met straal van circa 2 km aangehouden rondom de planlocatie. Afhankelijk van het karakter en ligging van de planlocatie kan een afwijkende afstand aangehouden worden. De meest recente datum van raadpleging in de NDFF is d.d. 21 februari 2025.

In het kader van de Omgevingswet is door BLJ12 de Beschermde Soorten Indicator (BeSI) ontwikkeld. De indicator geeft per locatie de te verwachten soorten en effecten op verblijfplaatsen en leefgebied. Tot dusver blijken de resultaten van de BeSI ontoereikend, er wordt geen volledig beeld van de te verwachten soorten en effecten verkregen. Blom Ecologie volgt de ontwikkeling van de BeSI nauwgezet en zal de indicator toepassen indien de BeSI toereikend is. Momenteel biedt de NDFF het meest complete inzicht in de verspreiding van soorten. Ten behoeve van voorliggende quickscan is de BeSI niet geraadpleegd.

2.2 Houdbaarheid en toepassing

De beoogde ruimtelijke ingreep wordt getoetst aan de actuele wetgeving en provinciale verordening. Een quickscan Natuur heeft een houdbaarheid van drie jaar, mits binnen deze periode de omstandigheden op de planlocatie, de wetgeving en de provinciale verordening niet wezenlijk veranderen (Omgevingsregeling artikel 7.197j lid 2b).

3 Beoordeling

3.1 Soortenbescherming

Op basis van het veldbezoek en de bureaustudie wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de directe omgeving daarvan voor het voorkomen van soorten is, en welke effecten daarop te verwachten zijn ten gevolge van de beoogde ruimtelijke ingreep. Voor een aantal van de nationaal beschermde soorten geldt vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. In de voorliggende beoordeling is specifiek gelet op de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt.

Planten

Binnen een straal van 2 km van de planlocatie is het voorkomen bekend van de beschermde plant dreps (NDFF 2020-2025).

De planlocatie is een akker met wisselende gewassen en een fruitboomgaard met gras als ondergroei, wat regelmatig gemaaid wordt. Dreps komt voor op akkers (wintergraanakkers en speltakkers), soms langs spoorwegen, braakliggend terrein, langs bermen en ruigten (FLORON Verspreidingsatlas, 2025). Dreps zal door de hoge concurrentiedruk, het type gebruik en het regelmatige onderhoud op de planlocatie weinig kans maken zich te vestigen. De verspreidingsafstand van dreps ligt tussen de 10 en 100 meter (Wamelink et al., 2011). De enige bekende waarneming van dreps in de afgelopen 5 jaar tot de planlocatie ligt op een afstand van ongeveer 1,3 kilometer ten zuidwesten van de planlocatie (NDFF 2020 – 2025). Op basis van de voorgenoemde argumenten kan de aanwezigheid van dreps op de planlocatie worden uitgesloten.

Ter plaatse van de planlocatie is slechts sprake van inheemse of aangeplante planten zonder beschermde status. Enkele waargenomen soorten betreffen: braam spec., es, peer, wilg spec. en zwarte els. Er is geen bebouwing aanwezig, derhalve is het voorkomen van (beschermde) muurvegetatie uitgesloten. De beoogde ruimtelijke ingreep leidt niet tot aantasting van beschermde en/of kwetsbare vegetatie. Gelet op de functie, ligging en het gebruik van het perceel in relatie tot de habitatpreferentie van kwetsbare en zeldzame soorten wordt de aanwezigheid hiervan niet verwacht. Daarnaast zijn beschermde planten niet aangetroffen gedurende het veldbezoek, voor zover deze zichtbaar zijn gedurende de winterperiode. Hiermee kan worden uitgesloten dat er sprake is van het opzettelijk vernielen van beschermde planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

Grondgebonden zoogdieren

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende zoogdieren: aardmuis, bever, bosmuis, bruine rat, bunzing, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, eikelmuis, haas, huismuis, huisspitsmuis, konijn, mol, ree, rosse woelmuis, veldmuis, vos en woelrat (NDFF 2020-2025). Voor bever en eikelmuis geldt dat deze beschermd zijn en dat er geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

Bevers leven in het overgangsgebied tussen water en land: moerassen, langs beken, rivieren, meren en kanalen. De aanwezigheid van goed bereikbare bomen en struiken op de oever is een vereiste. Het voedsel bestaat in de zomer uit een divers dieet van waterplanten, kruiden, bladeren en scheuten van wortels die in de overgangszone van oever naar water groeien. Als ze bereikbaar zijn, zijn gewassen als mais, fruit en suikerbieten gewild voedsel. In de winter bestaat het voedsel vooral uit bast en twijgjes van voornamelijk wilg en populier. Om deze te bereiken worden de bomen langs de oever omgeknaagd. Tijdens dat proces laten ze grote hopen snippers en duidelijke vraatsporen achter in de boom. In de winter is de aanwezigheid van een bever daardoor makkelijk aan te tonen (BIJ12 kennisdocument Bever, 2017). Er zijn tijdens het veldbezoek geen sporen van bever aangetroffen. Er zijn in de afgelopen 5 jaar binnen een straal van 2 km twee waarnemingen bekend van bever, waarvan de dichtstbijzijnde op circa 1,3 km ten zuidwesten van de planlocatie. Beide waarnemingen zijn gedaan aan de oever van de Negentienmorgenvliet. Het kanaal aan de westzijde van de planlocatie staat niet in directe verbinding

met de Binnenbedijkte Maas en/of de Negentienmorgenvliet: er is een barrière aanwezig in de vorm van een gemaal (Figuur 3.1). Het gebruik van de planlocatie door bever als vaste rust- en/of voortplantingsverblijfplaats of essentiële migratieroute of foerageergebied is uitgesloten.

Figuur 3.1 Gemaal aan de zuidzijde van het kanaal aan de westkant van de planlocatie.

Eikelmuisen leven hoofdzakelijk in de struiklaag in kalkrijke hellingbossen. Daarnaast komen ze soms voor in boomgaarden, kleinschalig agrarisch cultuurlandschap en tuinen van dorpsranden. Ze verplaatsen zich voornamelijk via heggen en hagen. In Nederland betreft het natuurlijk verspreidingsgebied van de eikelmuis tegenwoordig uitsluitend Zuid-Limburg (La Haye, M. et al., 2015). Eikelmuis is een soort uit Bijlage IX van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). De bescherming is van toepassing bij een soort die in het wild leeft en daar van nature voorkomt. Er is geen sprake van een natuurlijke populatie van eikelmuis in Zuid-Holland. Er is in de afgelopen 5 jaar één waarneming van eikelmuis bekend binnen een straal van 2 km rondom de planlocatie. Dit is een uitzonderlijke waarneming: er zijn op het eiland Hoeksche Waard in alle jaren waarvan data bekend is in de NDFF geen andere waarnemingen van eikelmuis gedaan. Gezien de planlocatie zich in Zuid-Holland bevindt en hier geen natuurlijke populatie van eikelmuis aanwezig is, en de planlocatie geen geschikt leefgebied vormt voor eikelmuis, zijn negatieve effecten op de soort uitgesloten.

Door voornoemde is het uitgesloten dat er sprake is van een essentiële functie op de planlocatie voor soorten van de Habitatrichtlijn en niet vrijgestelde andere soorten. Op en rondom de planlocatie zijn geen holen, nesten of sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van beschermde zoogdiersoorten die buiten de vrijstelling van de provinciale Omgevingsverordening vallen. Er is ten aanzien van grondgebonden zoogdieren geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen.

Vleermuisen

Binnen een straal van 2 km is enkel het voorkomen bekend van de gewone dwergvleermuis (NDFF 2020-2025). Onder de Habitatrichtlijn zijn alle in Nederland voorkomende vleermuisen beschermd (Bal art. 11.46). Laanvormige bomenrijen, oude bomen met gaten en scheuren, (oude) gebouwen met kieren en spleten en/of structuurrijke groenelementen kunnen een functioneel onderdeel zijn van een vleermuishabitat. Ongeacht de mogelijke aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen kunnen vleermuisen gebruikmaken van de planlocatie tijdens vliegbewegingen en foerageeractiviteiten. Hier dienen in het kader van de specifieke zorgplicht mogelijk maatregelen genomen te worden (**zie H4.3**).

Er is geen bebouwing aanwezig op de planlocatie. Er kan derhalve worden uitgesloten dat er verblijfplaatsen worden weggenomen van vleermuisen die in bebouwing leven, zoals gewone dwergvleermuis, laatvlieger en meervleermuis.

Op de planlocatie zijn alle bomen geïnspecteerd op de aanwezigheid van boomholten, loshangende bastdelen, scheuren, spleten of andere openingen welke kunnen dienen als verblijfplaats. In drie van de oudere fruitbomen zijn enkele relatief grote scheuren en gaten aangetroffen. In een grote wilg nabij het

gemaal zitten boomholtes die door een specht gemaakt zijn. Deze wilg zal echter niet worden gekapt of aangetast door de beoogde ruimtelijke ingreep.

Figuur 3.2 In de fruitbomen op de planlocatie zijn holtes en scheuren aangetroffen die potentieel als vleermuisverblijfplaats kunnen fungeren.

Figuur 3.3 Ook in de wilg, die niet zal worden aangetast door de beoogde werkzaamheden, zijn holtes aangetroffen die potentieel als vleermuisverblijfplaats kunnen fungeren.

Het is niet uit te sluiten dat de bomen op de planlocatie gebruikt worden door vleermuizen die in boomholtes leven, zoals gewone grootoorvleermuis, ruige dwergvleermuis, watervleermuis en rosse vleermuis. De planlocatie is gelegen in een gebied wat door de aanwezigheid van geschikte vliegroutes, foerageergebieden en donkerte ook geschikt is als leefgebied voor gewone grootoorvleermuis, watervleermuis en rosse vleermuis. Hierdoor is het mogelijk dat de beoogde ruimtelijke ingreep resulteert in het wegnemen van vleermuisverblijfplaatsen. Voor de planlocatie geldt dat deze niet in een gebied is gelegen met een gemeentelijk Soortenmanagementplan (SMP) gebiedsvergunning. Om aan- of afwezigheid van vleermuizen vast te stellen dient aanvullend onderzoek plaats te vinden middels veldbezoeken in de periode april-september (**zie H4.3**).

Naast de mogelijkheid dat vleermuizen de planlocatie gebruiken als verblijfplaats, bestaat de mogelijkheid dat vleermuizen de planlocatie gebruiken als foerageergebied en/of vliegroute. Het kanaal aan de westzijde van de planlocatie en de bomenrij die hierlangs staat is een lijnvormige structuur die mogelijk in gebruik is als vliegroute en/of als foerageergebied. Ook de rest van de planlocatie is mogelijk foerageergebied voor vleermuizen. Doordat de planlocatie een relatief groot, en donker, groen perceel is ten opzichte van de directe omgeving (de omliggende woonwijk) is het op voorhand niet uit te sluiten dat de planlocatie een essentiële functie vervult als vliegroute en/of foerageergebied. Een omwonende gaf tijdens het veldbezoek aan dat er bekend is dat er vleermuizen gebruik maken van de brug ten

noordwesten van de planlocatie als verblijfplaats (bijlage 1). Hiervan zijn echter geen gegevens bekend, in bijvoorbeeld de NDFF. Ook wordt de brug niet aangetast als onderdeel van de beoogde ruimtelijke ingreep. Wel onderschrijft dit het belang van het onderzoeken van de bomenrij en het kanaal als potentieel essentieel foerageergebied en/of vliegroute.

Tabel 3.1 Samenvatting van de beoordeling van verblijfplaatsen, essentiële vliegroute en foerageergebied voor verschillende vleermuissoorten.

Vleermuissoort	Potentie	Onderbouwing
Gewone dwergvleermuis	Nee	Geen bebouwing aanwezig
Ruige dwergvleermuis	Ja	Geschikte openingen in bomen
Laatvlieger	Nee	Geen bebouwing aanwezig
Gewone grootoorvleermuis	Ja	Geschikte openingen in bomen
Meervleermuis	Nee	Geen bebouwing aanwezig
Watervleermuis	Ja	Geschikte openingen in bomen
Rosse vleermuis	Ja	Geschikte openingen in bomen
Tweekleurige vleermuis	Nee	Geen bebouwing aanwezig
Vleermuizen algemeen	Potentie	Onderbouwing
Massawinterverblijfplaats (gewone dwergvleermuis)	Nee	Geen bebouwing aanwezig
Essentiële vliegroute	Ja	(Mogelijke) aantasting van bomenrij langs westzijde planlocatie; verstoring tijdens bouwfase en potentieel in nieuwe situatie door o.a. verlichting
Essentieel foerageergebied	Ja	(Mogelijke) aantasting van bomenrij langs westzijde planlocatie; wegnemen van groen perceel in verder bebouwde directe omgeving, verstoring tijdens bouwfase en potentieel in nieuwe situatie door o.a. verlichting

Tabel 3.2 Samenvatting van de potentie voor vleermuissoorten op de planlocatie.

Vleermuissoort	Zomer	Kraam	Paar	Massawinter
Ruige dwergvleermuis	Ja	Nee	Ja	Nee
Gewone grootoorvleermuis	Ja	Nee	Ja	Nee
Watervleermuis	Ja	Ja*	Nee	Nee
Rosse vleermuis	Ja	Ja*	Ja	Nee

* Enkel de wilg, die niet zal worden aangetast door de beoogde werkzaamheden, heeft potentie als kraamverblijfplaats van watervleermuis en/of rosse vleermuis. Deze wordt desalniettemin ook onderzocht, gezien potentiële effecten van geluid, trillingen en/of lichtuitstraling tijdens de bouw en de gebruiksfase.

Figuur 3.4 De locaties van de bomen met vleermuispotentie.

Amfibieën

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende amfibieënsoorten: bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en meerkikker (NDFP 2020-2025). Voor al deze soorten geldt dat deze beschermd zijn, maar vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

Amfibieën leven zowel in een aquatische als terrestrische omgeving. Deze omgevingen betreffen voortplantingswater, foerageergebieden en overwinteringsstructuren. Deze habitatonderdelen dienen op korte afstand van elkaar te liggen. Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën aangetroffen op de planlocatie. Het grootste deel van de planlocatie wordt gebruikt als landbouwgrond en het deel met de fruitboomgaard wordt regelmatig gemaaid, waardoor relatief veel verstoringen optreden. Het kanaal aan de westzijde van de planlocatie is breed, relatief diep en bevat zeer waarschijnlijk vis, wat het water ongeschikt maakt als voortplantingswater. De greppel aan de oostzijde van de planlocatie had tijdens het veldbezoek een lage waterstand, het is aannemelijk dat deze 's zomers soms droog valt (Figuur 3.5). Dit maakt ook de greppel aan de oostzijde van de planlocatie ongeschikt als voortplantingswater. Verder worden de kanalen aan beide zijden behouden, waarbij het kanaal aan de westzijde zal worden verbreed. Er zijn geen structuren op de planlocatie aanwezig die kunnen dienen als overwinteringsstructuur. Er is ten aanzien van amfibieën geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen.

Figuur 3.5 Het kanaaltje aan de oostzijde van de planlocatie heeft een slechte waterkwaliteit.

Reptielen

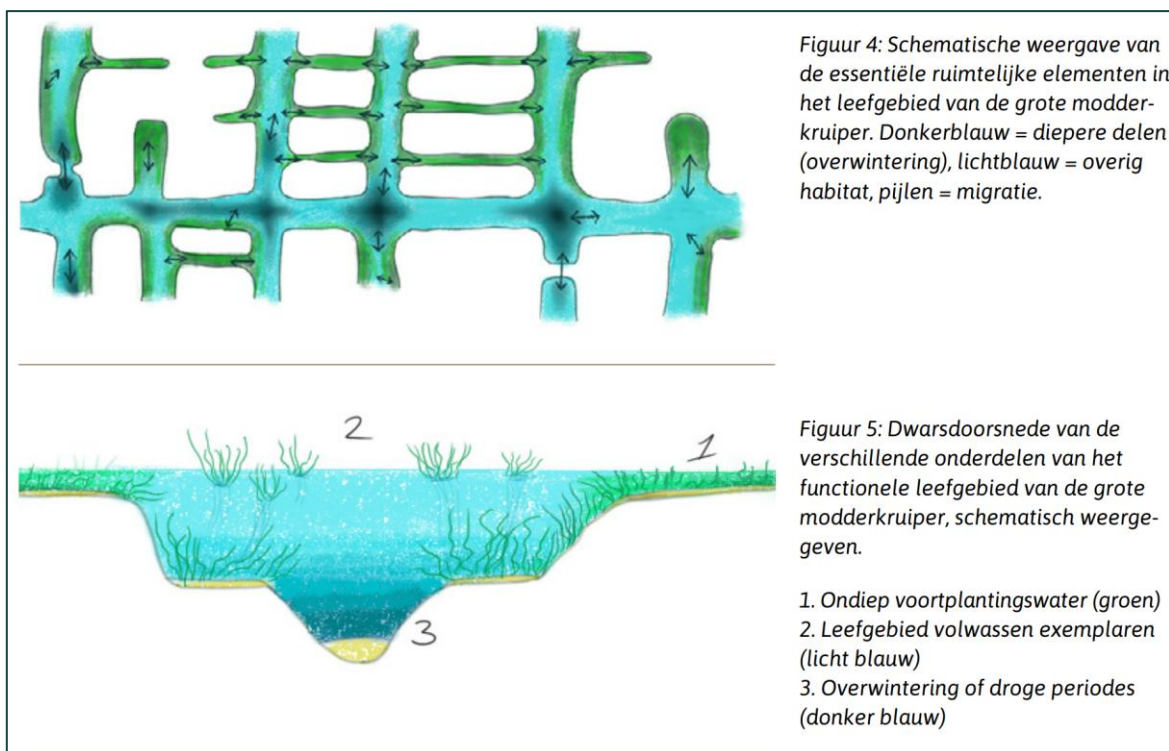
Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid van inheemse reptielen niet bekend (NDFF 2020-2025).

Reptielen zijn over het algemeen verbonden aan structuurrijke en weinig verstoorde biotopen als heidevelden, bosgebied en natuurlijke oevers. Door de afwezigheid van structuurrijke biotopen en de hoge mate van menselijke verstoring is het voorkomen van beschermde reptielen binnen het plangebied uitgesloten. Er is ten aanzien van reptielen geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen.

Vissen

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de beschermde vissoort grote modderkruiper (NDFF 2020-2025). Dit betreft één enkele waarneming, gedaan op een afstand van circa 500 m ten westen van de planlocatie. Het betreft een waarneming in de vorm van aangetroffen DNA.

De grote modderkruiper prefereert ondiepe, stilstaande wateren met een dikke modderlaag waar veel waterplanten aanwezig zijn. De paai vindt bij voorkeur plaats op ondergelopen oeverlanden, bij afwezigheid hiervan vindt de paai plaats in ondiepe vegetatierijke oeverzones, maar ook in waterplantenrijke sloten in agrarisch gebied mits er een goede waterkwaliteit aanwezig is. In de winterperiode verblijven grote modderkruipers in diepere en vorstvrije delen van wateren met een dikkere modderlaag (BIJ12 kennisdocument Grote modderkruiper, 2021). Het kanaal aan de westzijde van de planlocatie is breed en relatief diep. De greppel aan de oostzijde van de planlocatie had tijdens het veldbezoek een zeer lage waterstand, het is aannemelijk dat deze 's zomers soms droog valt (Figuur 3.5). Het leefgebied van grote modderkruiper, zoals getoond in Figuur 3.6, omvat een veelvoud van met elkaar verbonden watergangen met goede waterkwaliteit, waterplanten en variatie in diepte. Hiervan is op de planlocatie geen sprake. Het voorkomen van grote modderkruiper op de planlocatie, en daarmee het veroorzaken van negatieve effecten op de soort, is uitgesloten.

Figuur 3.6 Leefgebied van grote modderkruiper (bron: BIJ12 Kennisdocument Grote modderkruiper).

Mogelijk leiden de beoogde werkzaamheden (tijdelijk) tot verstoringen (geluid/trillingen) voor algemene vissen, echter zijn er in de watergangen voldoende uitwijkmogelijkheden voorhanden buiten de verstoringszone. Er is ten aanzien van vissen geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen. Wel wordt geadviseerd om de graafwerkzaamheden ten behoeve van het verbreden van de watergang aan de westzijde uit te voeren met een werkrichting om de kans op het doden of verwonden van algemene vissoorten te minimaliseren (zie H4.4).

Insecten en andere ongewervelden

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid van beschermde insecten of ongewervelden niet bekend (NDFF 2020-2025). De teunisbloempijlstaart is niet waargenomen binnen een straal van 2 km in de afgelopen 10 jaar. Echter is de soort de laatste jaren flink in opmars en reikt zijn verspreidingsgebied inmiddels ten zuidoosten van de lijn Rotterdam – Zwolle. Het betreft een zwervende soort waardoor deze lastig waar te nemen is en waarnemingen in de NDFF aannemelijk ontbreken. Derhalve wordt deze soort wel meegenomen in de beoordeling.

De teunisbloempijlstaart komt voor op open plekken in vochtige bossen, bosranden en warme open plaatsen. Vaak zijn dit braakliggende of ruderaal terreinen. Door klimaatverandering is deze zuidelijke, warmteminnende soort bezig met een opmars in Nederland. De rupsen van de teunisbloempijlstaart leven voornamelijk van (middelste) teunisbloem, maar soms ook van (harig) wilgenroosje, basterdwederik en grote kattenstaart. Soms worden tuinplanten zoals fuchsia gebruikt als waardplant. De soort vliegt van mei tot juni in één generatie. Rupsen zijn aanwezig van juni tot september. De overwintering vindt plaats als pop in de strooisellaag. De planlocatie is in gebruik als agrarisch terrein met wisselend gewas en als fruitboomgaard waar de ondergroei regelmatig gemaaid wordt. Er is geen strooisellaag aanwezig op de planlocatie. De enige strook waar eventueel strooisel aanwezig had kunnen zijn is onder de bomenrij langs de westzijde van de planlocatie: echter wordt deze in de winter verwijderd zoals ook het geval was vlak voor het veldbezoek. Er is derhalve geen sprake van geschikt overwinteringshabitat van de teunisbloempijlstaart.

Gezien de soort meebeweegt c.q. opduikt met pioniersvegetatie (zoals teunisbloem) kennen de imago's een zwervend karakter. Wanneer na een aantal jaren de waardplanten in een terrein verdwijnen, omdat

deze worden vervangen door grassen en andere kruiden (successie), zal ook de teunisbloempijlstaart verdwijnen. De soort zwerft als het ware met de waardplant mee. Voortplantingsplaatsen worden derhalve vaak slechts tijdelijk gebruikt. De planlocatie is volledig bedekt met grassen en wisselende gewassen. Er is derhalve geen sprake van geschikt voortplantingshabitat van de teunisbloempijlstaart. Het ontstaan van negatieve effecten is uitgesloten.

Op de planlocatie zijn geen plantensoorten aangetroffen die specifiek voor een beschermde ongewervelde een waardplant vormen, voor zover deze plantensoorten gedurende de winterperiode zichtbaar zijn. Ook is er geen sprake van oud hout, zure vennetjes of andere specifieke omstandigheden die duiden op de mogelijke aanwezigheid van beschermde insecten of andere ongewervelden. Er is ten aanzien van insecten en andere ongewervelden geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen.

Vogels

Op de planlocatie en de directe omgeving hiervan zijn tijdens het veldbezoek de volgende soorten waargenomen: merel, wilde eend, kuifeend en fuut. Gedurende het veldbezoek zijn geen individuen aangetroffen van vogelsoorten met een jaarrond beschermde nestlocatie en/of leefgebied.

Binnen een straal van 100 meter van de planlocatie is een nestlocatie van gierzwaluw bekend, in een woning ten noordoosten van de planlocatie. Ook is er een waarneming bekend van een parend paar huismussen, bij een woning direct ten westen van de planlocatie. Verder is er een waarneming bekend van een bosuil met het gedrag balsend/zingend, uit januari 2023, direct ten westen van de planlocatie (NDFF 2020 - 2025).

Van ransuil zijn 2 waarnemingen bekend in de NDFF, dit betreffen echter geen nestlocaties of nestindicerend gedrag. Echter is er wel een groot nest aangetroffen in één van de zwarte elzen aan de westelijke zijde van de planlocatie. Van een project in de nabije omgeving weet Blom Ecologie van de aanwezigheid van broedende ransuilen in de omgeving. Ook gaf een omwonende aan regelmatig jonge ransuilen te horen in de bomenrij op de planlocatie in het voorjaar. Derhalve wordt deze soort ook meegenomen in de beoordeling.

Van ijsvogel zijn 10 waarnemingen bekend in de NDFF, dit betreffen echter geen nestlocaties of nestindicerend gedrag. Een omwonende gaf echter wel aan dat er een holletje van een ijsvogel bekend was in de nabije omgeving. Derhalve wordt ook deze soort meegenomen in de beoordeling.

Vogels - Jaarrond beschermde nestlocaties

Huismussen zijn sterk geassocieerd met mensen. De nestplaats is in de regel gebonden aan bebouwing. Voor zijn voedsel is de huismus sterk afhankelijk van wat de mens hem al dan niet bewust biedt. Deze voedselbron moet continu aanwezig zijn. De huismus heeft een sterke binding met mensen en komt tot broeden in of tegen gebouwen in dorpen en steden, in en bij boerderijen, maneges, kinderboerderijen en andere vormen van bebouwing in het landelijk gebied. Op plekken waar menselijke bebouwing wordt afgewisseld met groenvoorzieningen zijn meer huismussen dan op plekken waar geen groen aanwezig is (BIJ12 Kennisdocument Huismus, 2023). Op de planlocatie is geen bebouwing aanwezig. Het voorkomen van nestlocaties van huismus op de planlocatie kan derhalve uitgesloten worden. De beoogde ruimtelijke ingreep leidt weliswaar tot aantasting van groene delen, echter vormt de planlocatie geen essentieel leefgebied voor de huismus gezien het aanwezige type beplanting (gras/kruiden en bomen, geen dichte struiken die voedsel of beschutting bieden voor huismus), derhalve resulteert de ingreep ook niet in afname van essentieel leefgebied. Van aantasting van nestlocaties en functioneel leefgebied van de huismus is derhalve geen sprake.

De gierzwaluw heeft als oorspronkelijk rotsbewoner de rotsen ingeruild voor bebouwing. De soort broedt daardoor hoofdzakelijk in stedelijk gebied in donkere holtes van ventilatieschachten, spleten in muren en onder (pannen)daken (BIJ12 Kennisdocument Gierzwaluw, 2023). Doordat de soort niet direct vanuit zijn nest kan opstijgen, moet hij zich naar beneden kunnen laten vallen. Het nest dient hierdoor een vrije aanvliegroute van minimaal 1 meter breed, en minimaal 3 meter onder de nestopening te bevatten. Hierbij dienen zo min mogelijk belemmerende elementen, zoals bomen, aanwezig te zijn. Voedselvluchten kunnen op vele kilometers (tot wel 1000 km) van het nest plaatsvinden, waardoor het

foerageergebied niet nader te definiëren is. Gezien er geen bebouwing aanwezig is op de planlocatie, kan de aanwezigheid van nestlocaties van de gierzwaluw op de planlocatie uitgesloten worden.

In één van de bomen aan de westzijde van de planlocatie is een relatief groot, bolvormig nest (circa 50 cm in diameter) aangetroffen. Het is het meest waarschijnlijk, gezien de grootte, vorm en locatie van dit nest, dat dit een eksternest betreft. Echter gebruikt ook ransuil veelal oude nesten van eksters of kraaien om in te broeden. Gezien de bekende waarnemingen van ransuil in de omgeving, kan niet op voorhand worden uitgesloten dat het nest inmiddels door ransuil in plaats van ekster gebruikt wordt. Om de aan- of afwezigheid van nest- en rustlocaties van ransuil op de planlocatie vast te stellen, dient derhalve een aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden (**zie H4.3**).

Figuur 3.7 Bolvormig nest met diameter van circa 50cm. Waarschijnlijk gemaakt door ekster, potentieel in gebruik door ransuil of ekster.

Buizerd is de meest algemene roofvogel van Nederland. De soort is in veel verschillende landschappen te vinden, zoals uitgestrekte bossen, heidegebied, boerenland, bosjes en houtwallen, duinvalleien met struweel en bosjes in steden. Het nest van een buizerd is groot: een meter in doorsnede en 60 cm diep. Ook is buizerd relatief verstoringgevoelig, de soort broedt op rustige plekken zoals in kruinen van hoge bomen tegen de rand van een bos. Er is op de planlocatie geen nest van dergelijk formaat aangetroffen en er is een te hoge mate van verstoring, gezien de ligging in een woonwijk en het gebruik van de planlocatie als akker. Het voorkomen van een nestlocatie van buizerd op de planlocatie is uitgesloten. Wel bestaat de mogelijkheid dat buizerd nabij de planlocatie een nest heeft, bijvoorbeeld in het kleine bosgebied ten zuiden van de planlocatie. Wanneer dit het geval zou zijn, bestaat de mogelijkheid dat de planlocatie een essentieel onderdeel vormt van het foerageergebied van buizerd. Om de aan- of afwezigheid van essentieel foerageergebied van buizerd op de planlocatie vast te stellen, dient derhalve een aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden (**zie H4.3**).

Vogels - Algemene broedvogels en vogels met jaarrond beschermde nesten als er sprake is van ecologisch zwaarwegende redenen

Bosuilen broeden bij voorkeur in open loofbos met eiken. Soms broedt de soort ook in kleine bosjes of stadsparken. Wel dienen er grote, oude bomen in de buurt aanwezig te zijn. Bosuil broedt in (relatief grote) boomholtes. Er zijn op de planlocatie geen bomen aanwezig met boomholtes van voldoende groot formaat dat er potentie is voor een nestlocatie van bosuil. Daarnaast zijn nesten van bosuil enkel beschermd als er sprake is van ecologisch zwaarwegende redenen. De bosuil komt wijd verspreid voor in Nederland en de Staat van instandhouding als broedvogel in Nederland is gunstig. Er is derhalve geen sprake van ecologisch zwaarwegende redenen. Negatieve effecten ten aanzien van de soort zijn uitgesloten.

Er bestaat goede kans dat het aangetroffen nest in één van de bomen aan de westzijde van de planlocatie gemaakt is, en nog steeds in gebruik is, door ekster. Ekster is een algemeen voorkomende soort die in veel verschillende gebieden voorkomt, waaronder tuinen, stadsparken en landbouwgebied. Eksters maken meerdere nesten waarbij er slechts één wordt bewoond. Nesten van ekster zijn enkel

beschermd als er sprake is van ecologisch zwaarwegende redenen. De ekster komt wijd verspreid voor in Nederland en de Staat van instandhouding als broedvogel in Nederland is gunstig. Er is derhalve geen sprake van ecologisch zwaarwegende redenen. Negatieve effecten ten aanzien van de soort zijn uitgesloten.

Ijsvogels komen vooral voor bij beken en rivieren met zoet, stromend water, maar broeden ook aan stilstaand water. Ze graven een tunnel als nestlocatie in zandige of lemige steile oeverranden. Ijsvogels jagen op zicht en hebben derhalve helder water nodig als foerageergebied. Het water in het kanaal aan de westzijde van de planlocatie was ten tijde van het veldbezoek troebel. Dit kan echter in andere jaargetijden anders zijn. Er bestaat enige potentie voor nestlocaties van ijsvogel in de oever aan de westzijde van de planlocatie: de oever is steil en natuurlijk. Echter is de oever niet zo hoog en is er relatief veel verstoring in de vorm van onderhoud en gebruik van de tegenoverliggende tuinen. Sinds 1990 gaat het goed met de ijsvogel in Nederland, de Staat van instandhouding is gunstig. Er is derhalve geen sprake van ecologisch zwaarwegende redenen. Negatieve effecten ten aanzien van de soort zijn uitgesloten.

De planlocatie voorziet in beperkt voedselaanbod en structuurrijke schuilgelegenheden voor algemene soorten. De fruitbomen en de bomenrij aan de westzijde van de planlocatie vormen voor algemene broedvogels zoals merel, duiven en kleine zangvogels geschikte nestlocaties. Tijdens het veldbezoek is, naast het eerder omschreven nest dat waarschijnlijk van ekster of ransuil is, één ander nest aangetroffen. Dit nest is waarschijnlijk of een in onbruik geraakt, vervallen of onafgemaakt nest van zwarte kraai of een nest van bijvoorbeeld houtduif (Figuur 3.8). Gedurende het broedseizoen zijn de nesten en de functionele leefomgeving van voornoemde soorten beschermd. Het broedseizoen vangt aan onder bepaalde klimatologische omstandigheden en betreft indicatief de periode 15 maart t/m 15 juli. Ten aanzien van algemene broedvogels en categorie 5 soorten kunnen de kapwerkzaamheden worden opgestart buiten het broedseizoen en/of na het ongeschikt maken van de planlocatie. Indien de beoogde werkzaamheden in het broedseizoen worden opgestart dient de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden geïnspecteerd te worden door een ter zake deskundige.

Figuur 3.8 Het tweede nest dat is aangetroffen in de rij zwarte elzen op de planlocatie.

Exoten

Er geldt een Europees verbod op bezit, handel, kweek, transport en import van schadelijke exotische planten en dieren onder de Unielijst. Op de planlocatie zijn gedurende het veldbezoek en de bureaustudie (NDFF 2020-2025) geen soorten aangetroffen die vallen onder de Unielijst Exoten. Tevens zijn er geen exoten aangetroffen welke niet zijn opgenomen onder de Unielijst Exoten waar maatregelen of vervolgstappen voor geadviseerd worden.

3.2 Specifieke zorgplicht Soorten

Binnen een straal van 100 m zijn waarnemingen bekend van de volgende Vrl art. 4.2 en bijlage 1-soorten, Rode Lijst-soorten, Hrl bijlage II, IV en V soorten en nationaal beschermde soorten: boerenwaluw, huismus, keep, koekoek, kramsvogel, ransuil, spotvogel, torenvalk en watersnip (NDFF 2020-2025). Voor de volgende soorten geldt dat deze nog niet in de soortenbescherming (H3.1) beoordeeld zijn: boerenwaluw, keep, koekoek, kramsvogel, spotvogel, torenvalk en watersnip. Voor alle activiteiten die uitgevoerd worden en mogelijk negatieve gevolgen kunnen hebben, moeten deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperkt of ongedaan gemaakt worden.

Het plangebied bestaat uit een stukje fruitboomgaard met regelmatig gemaaide ondergroei, een akker en een rij zwarte elzen langs een kanaal. Tijdens het veldbezoek is er onderzoek gedaan naar aanwijzingen van de aanwezigheid op de locatie waar de activiteit verricht wordt of in de directe omgeving van de locatie. Tijdens het veldbezoek zijn geen soorten aangetroffen welke vallen onder de Specifieke zorgplicht.

Boerenwaluw maakt het liefst nesten in boerenschuren en dergelijke bebouwing, waar ze in en uit kunnen vliegen, of onder brede dakoverstekken. Er is geen bebouwing aanwezig op de planlocatie, derhalve zijn nestlocaties van boerenwaluw uitgesloten. De boerenwaluw foerageert in de lucht en boven water. De planlocatie vormt geen essentieel foerageergebied voor boerenwaluw, gezien de omgeving waterrijk is en er dus voldoende alternatieven zijn. Negatieve invloed op de soort is uitgesloten.

Kepen worden voornamelijk gezien als wintergast; er broeden nauwelijks kepen in Nederland. Er zijn in de afgelopen 5 jaar zeven waarnemingen bekend van keep binnen een straal van 100m rondom de planlocatie, deze waarneming zijn allen gedaan in de winterperiode (oktober – maart). De belangrijkste voedselbron voor keep zijn de zaden van beuken. Er zijn geen beuken aanwezig op de planlocatie. De planlocatie voorziet niet in essentieel habitat voor de keep. Negatieve invloed op de soort is uitgesloten.

De koekoek legt haar eieren in nesten van waardvogels, zoals heggenmussen en karekieten. Koekoek komt voor in halfopen landschap, zoals moerassen, duinen en oude cultuurlandschappen. De planlocatie biedt geen geschikte nestlocatie voor heggenmus, gezien er geen dichte heggen of hagen met voldoende beschutting aanwezig zijn. Ook biedt de planlocatie geen geschikt (nest)habitat voor kleine of grote karekiet, gezien de afwezigheid van riet. Er is in de afgelopen 5 jaar slechts één waarneming bekend van een koekoek (roepend) binnen een straal van 100m van de planlocatie (NDFF 2020 – 2025). De planlocatie vormt geen essentieel habitat voor koekoek. Negatieve invloed op de soort is uitgesloten.

Ook de kramsvogel wordt voornamelijk gezien als wintergast. De soort broedt enkel in het zuiden en oosten van het land (Limburg, de Achterhoek en Twente), in zeer lage aantallen. Kramsvogels foerageren vooral in boomgaarden, waar ze rottende appels eten, en weilanden, waar ze wormen en insecten eten. Er zijn in de afgelopen 5 jaar slechts 3 waarnemingen bekend van kramsvogel binnen een straal van 100m van de planlocatie (NDFF 2020 – 2025). De planlocatie voorziet niet in essentieel habitat voor de soort. Negatieve invloed op de soort is uitgesloten.

De spotvogel is een zomergast, die maar drie maanden per jaar in Nederland is om te broeden, van mei tot juli. Dit doet de soort in open gebied dat rijk is aan bosschages, struwelen, hagen en houtwallen. Er is in de afgelopen 5 jaar slechts één waarneming bekend van spotvogel binnen een straal van 100m van de planlocatie, van mei 2020 (NDFF 2020 – 2025). De planlocatie biedt niet voldoende beschutting in de vorm van bijvoorbeeld dichte struiken of hagen om geschikt te zijn als nestlocatie voor spotvogel. De planlocatie voorziet niet in essentieel habitat voor de soort. Negatieve invloed op de soort is uitgesloten.

Torenvalk is na buizerd de meest algemene roofvogel van Nederland. De soort broedt van nature in oude kraaiennesten, maar tegenwoordig voornamelijk in nestkasten. De soort komt voor in open en halfopen land met veel woelmuizen, hun voornaamste voedselbron. Derhalve is de soort veelal gebonden aan boerenland met veel (kort) grasland. De planlocatie is relatief klein als foerageergebied voor torenvalk

en een groot deel van de planlocatie is met regelmaat in gebruik voor gewassenteelt, waardoor het oppervlakte van grasland nog kleiner wordt. Er is in de afgelopen 5 jaar slechts één waarneming bekend van torenvalk binnen een straal van 100m van de planlocatie (NDFF 2020 – 2025). Er is in de omgeving van Mijnsheerenland veel boerenland aanwezig wat een beter alternatief is voor torenvalk. De planlocatie voorziet niet in essentieel habitat voor de soort. Negatieve invloed op de soort is uitgesloten.

De watersnip is een zeldzame vogel en wordt vooral gezien tijdens de trek. Er zijn in de afgelopen 5 jaar slechts twee waarnemingen bekend van watersnip binnen een straal van 100m van de planlocatie, eenmaal van één individu in februari en eenmaal van vijf individuen in januari (NDFF 2020 – 2025). Watersnip broedt in vochtig tot nat, zeer extensief gebruikt en kruidenrijke gebieden. De soort broedt goed verstopt tussen vegetatie. De planlocatie is niet voldoende nat, bevat niet voldoende dichte vegetatie en wordt teveel verstoord door het gebruik als akker en de omliggende woonwijk om geschikt broedhabitat voor watersnip te vormen. De planlocatie voorziet niet in essentieel habitat voor de soort. Negatieve invloed op de soort is uitgesloten.

Er is wat betreft de bovenstaande soorten geen sprake van nadelige effecten op soorten van de Habitatrichtlijn en Rode Lijst ten gevolge van de beoogde ruimtelijke ontwikkeling. Gezien het bovenstaande zijn er geen preventieve maatregelen benodigd.

3.3 Gebiedsbescherming

Natura 2000

De planlocatie maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied. Op een afstand van circa 1,4 km ligt het Natura 2000-gebied 'Oude land van Strijen'. Het dichtstbijzijnde stikstofgevoelige gebied betreft het Natura 2000-gebied 'Biesbosch', op een afstand van circa 12,4 km. Op een vergelijkbare afstand (12,6 km) ligt het stikstofgevoelige Natura 200-gebied 'Krammer-Volkerak' (Figuur 3.9).

Figuur 3.9 De planlocatie ligt op een afstand van circa 12,4 km tot het Natura 2000-gebied 'Biesbosch' (bron: nationaal Georegister PDOK).

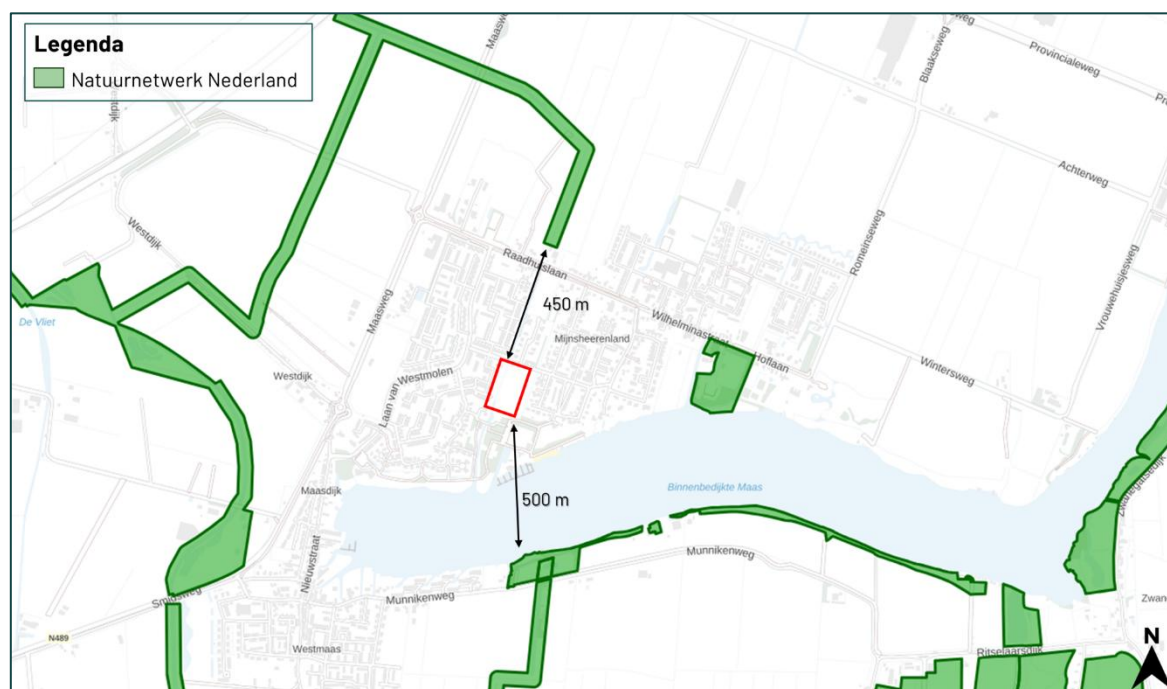
De beoogde ruimtelijke ingreep betreft de realisatie van circa 38 woningen. Ondanks dat deze buiten een Natura 2000-gebied uitgevoerd wordt, kunnen er nog steeds effecten optreden. Voor een aantal effecten (trillingen, geluid, optische verstoring etc.) geldt dat de afstand tot de omliggende Natura 2000-gebieden per definitie te groot is om te resulteren in negatieve effecten. Een toename in stikstofdepositie kan een negatief effect sorteren op stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden. Ten opzichte van de huidige situatie leidt de beoogde ruimtelijke ingreep in de gebruiksfase tot een beperkte toename in het aantal verkeersbewegingen. De nieuwbouw zal zonder gasaansluiting in de gebruiksfase geen stikstofuitstoot hebben.

Gedurende de aanlegfase kan er een tijdelijke stikstofemissie verwacht worden ten gevolge van het gebruik van mobiele werktuigen en bijbehorende verkeersbewegingen. Hoewel er sprake is van een grote afstand (12,4 km) tussen het plangebied en het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, is er wel sprake van een ontwikkeling van redelijke omvang. Gecombineerd met de recente problematiek rondom stikstofdepositie wordt geadviseerd om een stikstofonderzoek met de AERIUS Calculator uit te voeren.

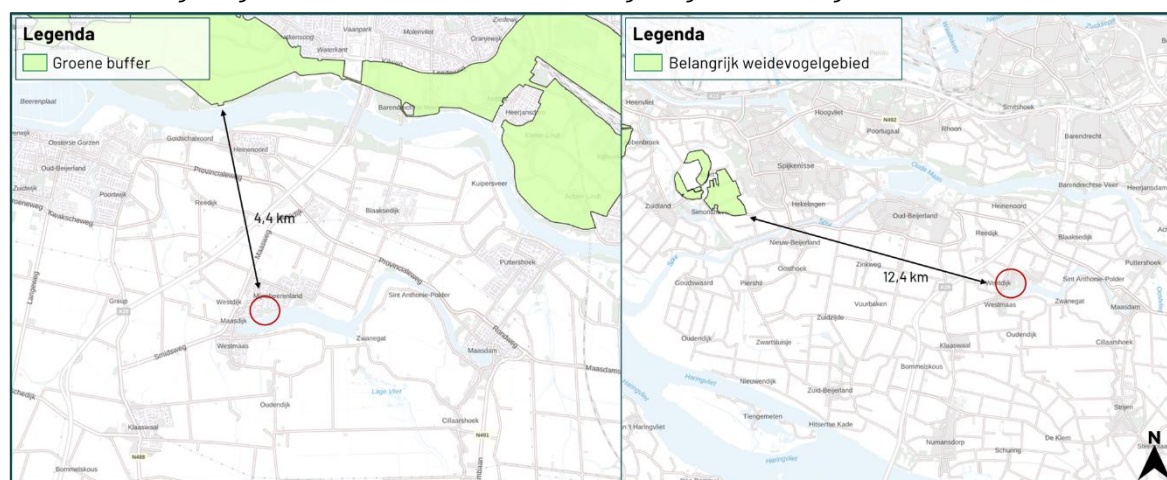
Provinciaal aangewezen gebieden

De planlocatie maakt geen deel uit van een beschermd gebied betreffende beschermingscategorie 1 (Natuurnetwerk Nederland en beschermd grasland in de Bollenstreek) of beschermingscategorie 2 (Belangrijk weidevogelgebied en Groene buffer). Op een afstand van circa 450 m ligt het Natuurnetwerk Nederland (Figuur 3.10). De planlocatie is niet gelegen in de (buurt van de) Bollenstreek. Op een afstand

van circa 12,4 km ligt Belangrijk weidevogelgebied en op een afstand van circa 4,4km ligt de Groene buffer (Figuur 3.11). Er zijn geen karakteristieke landschapselementen aanwezig op de planlocatie die weggenomen worden ten gevolge van de beoogde ingreep. Ten aanzien van provinciaal aangewezen gebieden geldt dat externe werking geen toetsingskader is.

Figuur 3.10 De planlocatie ligt op een afstand van circa 450 m tot het Natuurnetwerk Nederland (bron: omgevingsdocumenten.zuid-holland.nl/omgevingsverordening).

Figuur 3.11 De planlocatie ligt op een afstand van circa 4,4 km tot de Groene buffer en een afstand van circa 12,4 km tot Belangrijk weidevogelgebied (bron: <https://omgevingsdocumenten.zuid-holland.nl/omgevingsverordening>).

3.4 Houtopstanden

Houtopstanden

In de beoogde ingreep zijn kapwerkzaamheden voorzien aan een rijbeplanting met meer dan 20 bomen: een deel van de rij zwarte elzen langs de waterkant dient te worden gekapt ten behoeve van het uitbreiden van het oppervlaktewater. Echter is het vellen van houtopstanden niet meldingsplichtig als het houtkap in een houtopstand betreft die binnen de in het omgevingsplan aangewezen bebouwingscontour valt (Bal art. 11.111 lid 2). Daar is in dit geval sprake van. Een meld- en herplantplicht

bij bevoegd gezag of verplichting om nadelige gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken is niet noodzakelijk.

Ten aanzien van de specifieke zorgplicht houtopstanden hoeven er geen maatregelen getroffen te worden.

Algemene Plaatselijke Verordening

Naast het landelijk en provinciaal beleid waar deze beoordeling op wordt getoetst hebben gemeenten echter vaak een eigen beleid omtrent het kappen dan wel vellen van bomen en struiken. Dit is vaak opgenomen in een Algemene Plaatselijke Verordening (APV). Gemeentelijke Verordeningen mogen niet strijdig zijn met landelijk/provinciaal beleid. Het is derhalve aanbevelingswaardig om in de voorbereidende fase de bepalingen in de APV af te stemmen met de gemeente om conflicterende situaties in een later stadium te voorkomen.

3.5 Natuurinclusiviteit

Een robuuste natuur draagt bij aan een aangename en klimaatbestendige leefomgeving. Binnen de beoogde ontwikkeling is mogelijk ruimte om enkele maatregelen te treffen ten gunste van inheemse natuur. De planlocatie kan mogelijk bijdragen aan het verhogen van de biodiversiteit in bebouwd gebied. Bij voorkeur wordt bij de inrichting van het nieuwe woongebied beplant met inheemse bomen, struiken en planten. In de beoogde bebouwing kunnen inbouwstenen worden gerealiseerd voor diverse vogel- en vleermuissoorten.

4 Conclusie en vervolg

4.1 Conclusie

In de beoogde ruimtelijke ingreep aan de Projectadres moeten de vervolgstappen uitwijzen of wordt voldaan aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties in het kader van de Omgevingswet onderdeel natuur.

4.2 Effecten

De beoogde ruimtelijke ingreep leidt niet tot overtreding van verbodsbepalingen omtrent houtopstanden. Om negatieve effecten omtrent gebiedsbescherming uit te sluiten, dient vooraf een stikstofonderzoek door middel van de AERIUS Calculator uitgevoerd te worden. Er dienen enkele algemene maatregelen worden getroffen ten aanzien van de algemene zorgplicht, foeragerende vleermuizen en algemene broedvogels. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient met aanvullend onderzoek te worden vastgesteld of de planlocatie een relevante functie heeft voor vleermuizen, ransuil en buizerd (soortenbescherming). Indien er sprake is van overtreding van verbodsbepalingen kan bevoegd gezag onder voorwaarden een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit verlenen. De voorwaarden betreffen: er is geen andere bevredigende oplossing, er is sprake van een wettelijk belang (vleermuizen: er is sprake van een reden van sociale of economische aard, vogels: er zijn belangen vanuit volksgezondheid en/of openbare veiligheid - aan te voeren) en er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort (een robuust en ruim maatregelenpakket van tijdelijke en permanente voorzieningen is hiertoe uitvoerbaar). Wegens het voorgaande onderzoek is er geen reden om aan te nemen dat een eventueel benodigde omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, mits de juiste maatregelen worden getroffen, er sprake is van een gedegen alternatievenafweging en een wettelijk belang kan worden aangevoerd, niet verkregen zou kunnen worden. Hiermee mag geconcludeerd worden dat voldaan wordt aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

4.3 Vervolgstappen

Vervolgstappen

- Voor de beoogde ruimtelijke ingreep dient aanvullend onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd te worden. Een aanvullend onderzoek naar vleermuizen wordt uitgevoerd middels minimaal vijf gerichte veldbezoeken in de periode 15 april t/m 30 september, conform het meest actuele Vleermuisprotocol (NGB). Hiervan dienen drie rondes in het voorjaar en twee rondes in het najaar plaats te vinden. De potentie van de planlocatie voor verschillende typen verblijfplaatsen en vleermuissoorten wordt in tabel 3.1 en 3.2 uiteengezet.
- Voor de beoogde ruimtelijke ingreep dient aanvullend onderzoek naar ransuil uitgevoerd te worden. Uit de quickscan is gebleken dat de planlocatie potentie heeft voor nestlocaties. Een aanvullend onderzoek naar ransuil wordt uitgevoerd middels vier gerichte veldbezoeken in de periode 1 maart t/m 30 juni. Hiervoor dienen twee veldbezoeken plaats te vinden in de periode 1 maart t/m 30 april en twee veldbezoeken in de periode 1 mei t/m 30 juni.
- Voor de beoogde ruimtelijke ingreep dient aanvullend onderzoek naar buizerd uitgevoerd te worden. Uit de quickscan is gebleken dat de planlocatie potentie heeft voor essentieel leefgebied. Afwezigheid van (in de directe omgeving) broedende buizerds kan worden aangetoond, als er tijdens vier gerichte veldbezoeken in de periode maart tot half mei geen aanwezigheid kan worden aangetoond. De inventarisatie moet bij voorkeur tijdens goede omstandigheden (zoals weersomstandigheden, moment op de dag) plaatsvinden en met een tussenperiode van minimaal 10 dagen.

- Voor de beoogde ruimtelijke ingreep dient rekenkundig inzichtelijk te worden gemaakt of er sprake is van een verhoging van stikstofdepositie binnen stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden van Natura 2000-gebieden. Dit kan door een stikstofonderzoek uit te voeren middels de AERIUS Calculator.

4.4 Maatregelen

Algemene zorgplicht

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (algemene zorgplicht).

Specifieke zorgplicht

- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- Eventueel aanwezige vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken) voorafgaand aan de werkzaamheden gefaseerd verwijderen. Dit om grondgebonden dieren de kans te bieden zelfstandig de te verlaten.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden.
- De graafwerkzaamheden ten behoeve van het verbreden van de watergang aan de westzijde van de planlocatie dienen uitgevoerd te worden door middel van het toepassen van een werkrichting. De graafwerkzaamheden dienen vanuit het plangebied naar het bestaande kanaal toe uitgevoerd te worden, waarbij de laatste actie het doorbreken van de ontstane 'dam' is, om de kans op het verwonden en doden van algemene vissoorten te minimaliseren.
- De planlocatie tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie bij voorkeur niet verlichten en in de periode april-oktober de werkzaamheden tussen zonsopgang en zonsondergang uitvoeren (buiten schemerperiodes). Mocht verlichting noodzakelijk zijn hierbij een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toepassen (amberkleurig licht, lichtbundel nederwaarts richten, toepassen geconvergeerde lichtbundel).
- De kapwerkzaamheden opstarten of uitvoeren buiten het broedseizoen van vogels (indicatief medio maart t/m medio juli). Als dit niet mogelijk is dienen de potentiële nestlocaties van algemene broedvogels ruim voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt of ontoegankelijk gemaakt te worden. E.e.a. op aanwijzing van deskundige. Als werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd die mogelijk resulteren in het wegnemen of verstoren van broedgevallen dient voor aanvang door een ter zake deskundig gecontroleerd te worden of er broedvogels aanwezig zijn.

Bronvermelding

Creemers, R.C.M & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. -Nederlandse fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

La Haye, M., Bekker, D., Overman, W., Westra, S., Muskens, G., Geraeds, R., & Kloet, P. (2015). De Eikelmuis in Zuid-Limburg: Komen de beschermingsmaatregelen nog op tijd?. *Natuurhistorisch Maandblad*, 104(10), 177-184.

Geraadpleegde documenten (BIJ12, 2017-2024)

Kennisdocument Bever (*Castor fiber*)(2017)

Kennisdocument Buizerd (*Buteo buteo*)(2017)

Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*)(2024)

Kennisdocument Gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*)(2017)

Kennisdocument Gierzwaluw (*Apus apus*)(2023)

Kennisdocument Grote modderkruiper (*Misgurnus fossilis*)(2021)

Kennisdocument Huismus (*Passer domesticus*)(2023)

Kennisdocument Rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*)(2017)

Kennisdocument Ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*)(2024)

Kennisdocument Watervleermuis (*Myotis daubentonii*)(2017)

Geraadpleegde websites

atlas.bij12.nl/WebView/index.html?viewer=ikn_pub

bij12.nl

nationaalgeoregister.nl

ndff.nl

omgevingsdocumenten.zuid-holland.nl/omgevingsverordening

ravn.nl

verspreidingsatlas.nl

vleermuisprotocol.nl

vlinderstichting.nl

wilde-planten.nl

zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1 Fotografische impressie

Bijlage 2 Juridisch kader

Bijlage 3 Vervolgstappen soortenbescherming

Bijlage 1 Fotografische impressie

Een omwonende gaf tijdens het veldbezoek aan dat er bekend is dat er vleermuizen gebruik maken van de brug ten noordwesten van de planlocatie als verblijfplaats. Hiervan zijn echter geen gegevens bekend, in bijvoorbeeld de NDFF. Ook wordt de brug niet aangetast als onderdeel van de beoogde ruimtelijke ingreep. Wel onderschrijft dit het belang van het onderzoeken van de bomenrij en het kanaal als potentieel essentieel foerageergebied en/of vliegroute.

De begroeiing onder de rij zwarte elzen aan de westzijde van de planlocatie was zeer recent voor het veldbezoek verwijderd. De greppel aan de oostzijde van de planlocatie was relatief recent geschoond.

De planlocatie is aan de noordzijde afgesloten door een stevig hek met harmonicagaas en aan de zuidzijde door een hekje met prikkeldraad.

Bijlage 2 Juridische kaders

Zorgplicht

De zorgplichten zijn in de omgevingswet opgedeeld in de algemene zorgplicht en de specifieke zorgplicht. Hierbij kan de specifieke zorgplicht verder opgedeeld worden in de Specifieke zorgplicht Natura 2000 (art. 11.6 Bal), Specifieke zorgplicht houtopstanden (art. 11.116 Bal) en Specifieke zorgplicht soorten (art 11.27 Bal). De Specifieke zorgplicht Natura 2000 en Specifieke zorgplicht houtopstanden worden bij de betreffende hoofdstukken beschreven.

Algemene zorgplicht

Voor iedereen geldt dat er sprake is van een algemene zorgplicht, waarin wordt voorgeschreven dat een ieder voldoende zorg draagt voor de fysieke leefomgeving (Ow art. 1.6). De Omgevingswet heeft als oogmerk bescherming en verbetering van het leefmilieu (Ow art. 1.3). Hiertoe worden de volgende onderdelen nagestreefd: het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, ook vanwege de intrinsieke waarde van de natuur, en het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften. Bij activiteiten met nadelige gevolgen moeten maatregelen genomen worden om die gevolgen te voorkomen, de gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken, of de activiteit heroverwegen (Ow art. 1.7).

Specifieke zorgplicht soorten

De Specifieke zorgplicht soorten heeft betrekking op het beschermen van specifieke planten- en diersoorten en is gericht op het behoud van biodiversiteit.

Degene die een activiteit verricht is verplicht:

1. Alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen.
2. Voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.
3. Als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

Hiervoor moet er voorafgaand aan de te verrichten activiteit, worden nagegaan of er op de locatie waar de activiteit wordt verricht of in de directe nabijheid van de locatie aanwijzingen zijn van de aanwezigheid van:

- *“van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten, genoemd in bijlage I bij de vogelrichtlijn, en niet in de bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4 tweede lid van die richtlijn.*
- *van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlage II, IV en V bij de habitatrichtlijn;*
- *dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vierde lid, onder a, onder 4°, van de wet; en*
- *voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats;”*

De aanwezigheid van de bovenstaande soorten wordt met behulp rapporten, naslagwerken en de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) en tijdens veldbezoeken bepaald. In de NDFF wordt een zoekgebied met straal van circa 100 m aangehouden rondom de planlocatie. Afhankelijk van het karakter en ligging van de planlocatie kan een afwijkende afstand aangehouden worden.

Bij de aanwezigheid van een of meerdere soorten worden de mogelijk negatieve gevolgen van de beoogde realisatie beoordeeld. Hierbij wordt beoordeeld op de soorten en hun nest, voortplantingsplaats, rustplaats, eieren en standplaats. Mocht er aanwijzing zijn op nadelige gevolgen voor de soorten dan zijn er passende preventieve maatregelen benodigd om de nadelige gevolgen te voorkomen en dienen deze gemonitord te worden. Mochten er toch nadelige gevolgen optreden, dient

de activiteit gestaakt te worden of passende herstelmaatregelen getroffen worden als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is.

Flora- en fauna activiteit

De soortenbescherming is opgedeeld in de volgende beschermingsregimes: Vogelrichtlijnsoorten (Bal art. 11.37), Habitatrichtlijnsoorten (Bal art. 11.46) en Andere soorten (Bal art. 11.54). Het is verboden om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna activiteit te verrichten (Ow art. 5.1 lid 2). Hierin worden rust- en voortplantingsverblijfplaatsen en het functioneel leefgebied beschermd. Opzettelijk verstoren als bedoeld onder de Habitatrichtlijn wordt gedefinieerd als: *“elke opzettelijke verstoring die van invloed kan zijn op de overlevingskansen, het voortplantingssucces of het voortplantingsvermogen van een beschermde soort, of die leidt tot een verkleining van het leefgebied of tot verplaatsing of verdringing van de soort”*.

Bij overtreding van een verbodsbepaling geldt de plicht tot een vergunning flora- en fauna activiteit conform de bepalingen in het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (art. 8.74 lid j, lid k en lid l).

Vogelrichtlijn (Bal art. 11.37)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
 - a. het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn;
 - b. het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;
 - c. het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of
 - d. het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.
2. Het verbod geldt niet, als:
 - a. het verrichten van die activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de artikelen 9, eerste en tweede lid, en 13 van de vogelrichtlijn; of
 - b. de activiteit uitvoering geeft aan:
 - 1) een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - 2) een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.
 - 3) Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, bedoeld in het eerste lid, onder d, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort.

Habitatrichtlijn (Bal art. 11.46)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
 - a. het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
 - b. het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
 - c. het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
 - d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
 - e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.
2. Het verbod geldt niet als:
 - a. het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan artikel 16, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - b. de activiteit uitvoering geeft aan:

- 1) een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
- 2) een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.
- 3) Onder de soorten, bedoeld in het eerste lid, onder a, worden niet begrepen de soorten, bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn.

Andere soorten (Bal art. 11.54)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
 - a. het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
 - b. het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en
 - c. het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.
2. Het verbod geldt niet als:
 - a. het gaat om het doden of vangen van de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis, of om het beschadigen of vernielen van hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden;
 - b. het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de eisen die zijn opgenomen artikel 8.74I van het Besluit kwaliteit leefomgeving; of
 - c. de activiteit deel uitmaakt van:
 - 1) een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - 2) een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.

Natuurlijk verspreidingsgebied

Individuen, populaties en groeiplaatsen die zich buiten het natuurlijk verspreidingsgebied bevinden, vallen buiten het beschermingsregime van soortenbescherming. Het natuurlijk verspreidingsgebied wordt gedefinieerd als het gebied welke een soort op eigen kracht heeft bezet of waarin deze is geïntroduceerd binnen het verspreidingsgebied waar de soort van nature voorkwam. Het beschermingsregime geldt dus niet voor ingezaaide planten of dieren welke zijn losgelaten, ontsnapt of vanuit elders zijn meegelift. Om te bepalen of een plant of dier voorkomt binnen zijn natuurlijke verspreidingsgebied wordt gebruik gemaakt van de Verspreidingsatlas en naslagwerken. Wel geldt onverminderd de Algemene zorgplicht.

Vogelrichtlijn

Onder de Vogelrichtlijn zijn alle in gebruik zijnde nesten en broedgevallen van vogels beschermd. Het is van alle vogelsoorten verboden om nesten te beschadigen of te vernielen. Daarnaast gelden onder provinciale aanwijzingen categorieën waarin de nesten en rustplaatsen van specifieke vogelsoorten jaarrond bescherming genieten, dus ook in de periode dat deze niet in gebruik zijn. Rustplaatsen zijn conform de Richtsnoeren van de Europese Commissie gedefinieerd als zijnde essentiële zones voor het bestaan van een dier of groep van dieren wanneer ze niet-actief zijn.

Tabel 4.1 Vogelsoorten onder categorie 1 t/m 4: nesten en rustplaatsen jaarrond beschermd. Vogelsoorten onder categorie 5: nesten en rustplaatsen jaarrond beschermd, indien er sprake is van ecologisch zwaarwegende redenen.

Vogelsoorten onder categorie 1 t/m 4			
Boomvalk	Havik	Ooievaar	Sperwer
Buizerd	Huismus	Ransuil	Steenuil
Gierzwaluw	Kerkuil	Roek	Wespendief
Grote gele kwikstaart	Oehoe	Slechtvalk	Zwarte wouw
Vogelsoorten onder categorie 5			
Blauwe reiger	Ekster	Kleine bonte specht	Tapuit

Boerenzwaluw	Gekraagde roodstaart	Kleine vliegenvanger	Torenvalk
Bonte vliegenvanger	Glanskop	Koolmees	Zeearend
Boomklever	Grauwe vliegenvanger	Kortsnavelboomkruiper	Zwarte kraai
Boomkruiper	Groene Specht	Oeverzwaluw	Zwarte mees
Bosuil	Grote bonte specht	Pimpelmees	Zwarte roodstaart
Brilduiker	Hop	Raaf	Zwarte specht
Draaihals	Huiszwaluw	Ruigpootuil	
Eider	IJsvogel	Spreeuw	

Provinciale vrijstelling

Van de verboden als bedoeld in *Andere soorten* Bal art. 11.54 kan door bevoegd gezag vrijstelling verleend worden voor het opzettelijk doden of vangen van individuen en voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of vaste rustplaatsen voor bepaalde soorten (Bkl 8.74I).

Voor alle soorten in Nederland geldt dat er sprake is van een algemene zorgplicht (Ow afdeling 1.3). Hierin wordt voorgeschreven dat nadelige gevolgen voor flora en fauna voorkomen moeten worden. Het uitgangspunt van de algemene zorgplicht is dat het doden, verwonden, verontrusten of beschadigen van flora en fauna wordt vermeden. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

In de Omgevingsverordening van de Provincie Zuid-Holland is voor de volgende soorten vrijstelling opgenomen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen:

Tabel 4.2 Vrijgestelde soorten in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Zuid-Holland.

Vrijgestelde soorten		
Aardmuis	Gewone bosspitsmuis	Ree
Bastaardkikker	Gewone pad	Rosse woelmuis
Bosmuis	Haas	Veldmuis
Bruine kikker	Hermelijn	Vos
Bunzing	Huisspitsmuis	Wezel
Dwergmuis	Kleine watersalamander	Woelrat
Dwergspitsmuis	Konijn	
Egel	Meerkikker	

Gebiedsbescherming

In Nederland zijn natuurgebieden aangewezen met een beschermde status. Deze natuurgebieden betreffen hoofdzakelijk Natura 2000-gebieden en provinciaal beschermde gebieden.

Natura 2000-gebieden

Voor werkzaamheden in Natura 2000-gebieden is bij alle mogelijke effecten een Voortoets vereist. Met de Voortoets wordt bepaald of de plannen mogelijk negatieve effecten hebben op de doelstellingen van Natura 2000-gebieden. Ten aanzien van Natura 2000-gebieden kunnen ook externe effecten als stikstofdepositie en licht- of geluidsuitstraling van invloed zijn. Bij negatieve effecten op beschermde natuurgebieden dient een vergunning voorhanden te zijn. Bij de afwezigheid van significant negatieve effecten maar mogelijke kans op verslechtering moeten voor de Specifieke zorgplicht Natura 2000-gebieden (art. 11.6 Bal) stappen voor de algemene bescherming ondernomen worden. De beoordeling van de Specifieke zorgplicht Natura 2000-gebieden zal derhalve in de voortoets beschreven worden.

Provinciaal beleid

Onderstaande teksten zijn gebaseerd op de meest recente versie van de Omgevingsverordening.

Natuurnetwerk Nederland

Binnen het Natuurnetwerk Nederland, onderverdeeld in bestaande en nieuwe natuur, waternatuur en ecologische verbindingen, geldt het 'nee, tenzij'-principe. Het uitgangspunt is dat een

bestemmingsplan geen nieuwe activiteiten mogelijk maakt die de instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden significant beperken, of leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte, kwaliteit of samenhang van die gebieden. Mocht een ontwikkeling wel negatieve gevolgen hebben op de bovengenoemde aspecten, is deze ontwikkeling alleen mogelijk als er geen reële alternatieven zijn en de negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarde, oppervlakte, kwaliteit en samenhang van het Natuurnetwerk Nederland worden beperkt en de overblijvende effecten gelijkwaardig worden gecompenseerd. Voor dergelijke ontwikkelingen dient tevens een omgevingsvergunning voorhanden te zijn. In de provincie Zuid-Holland valt het Natuurnetwerk Nederland onder beschermingscategorie 1.

Bescherming van de ruimtelijke kwaliteit

Provincie Zuid-Holland heeft gebieden aangewezen met speciale bescherming van de ruimtelijke kwaliteit. Deze bescherming is opgedeeld in beschermingscategorie 1 en beschermingscategorie 2.

Beschermingscategorie 1

Een bestemmingsplan voor een gebied met beschermingscategorie 1 kan niet voorzien in een ruimtelijke ontwikkeling die leidt tot een wijziging van de bestaande gebiedsidentiteit op structuurniveau, of welke leidt tot het transformeren van de bestaande gebiedsidentiteit, tenzij het gaat om de ontwikkeling van bovenlokale infrastructuur of van natuur of om een in het Programma ruimte uitgezonde ruimtelijke ontwikkeling of een zwaarwegend algemeen belang en voort wordt voldaan aan gestelde voorwaarden. De gebieden met betrekking tot natuur binnen beschermingscategorie 1 betreffen Natuurnetwerk Nederland en Beschermd grasland in de Bollenstreek.

Beschermingscategorie 2

Een bestemmingsplan voor een gebied met beschermingscategorie 2 kan niet voorzien in een ruimtelijke ontwikkeling die leidt tot het transformeren van de bestaande gebiedsidentiteit, tenzij het gaat om de ontwikkeling van bovenlokale infrastructuur of van natuur of om een in het Programma ruimte uitgezonde ruimtelijke ontwikkeling of een zwaarwegend algemeen belang en voort wordt voldaan aan gestelde voorwaarden. De gebieden met betrekking tot natuur binnen beschermingscategorie 2 betreffen Belangrijk weidevogelgebied en de Groene buffer.

Houtopstanden

Houtopstanden betreffen zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, met een oppervlakte van 1000 m² of meer, of een rijbeplanting met meer dan 20 bomen. Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaand melding te doen bij gedeputeerde staten. Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is gevelde, dient deze binnen drie jaar herplant te worden. Bij het vellen van houtopstanden en het herbeplanten van grond geldt de Specifieke zorgplicht houtopstanden (art. 11.116 Bal) als de activiteit nadelige gevolgen heeft voor de oogmerken voor regels voor deze activiteiten (art. 11.112 Bal). Waarbij de oogmerken doelstellingen zijn voor regels over het vellen en herbeplanten. Het vellen van houtopstanden is niet meldingsplichtig als het één van de volgende typen houtopstanden betreft (Bal art. 11.111 lid 2):

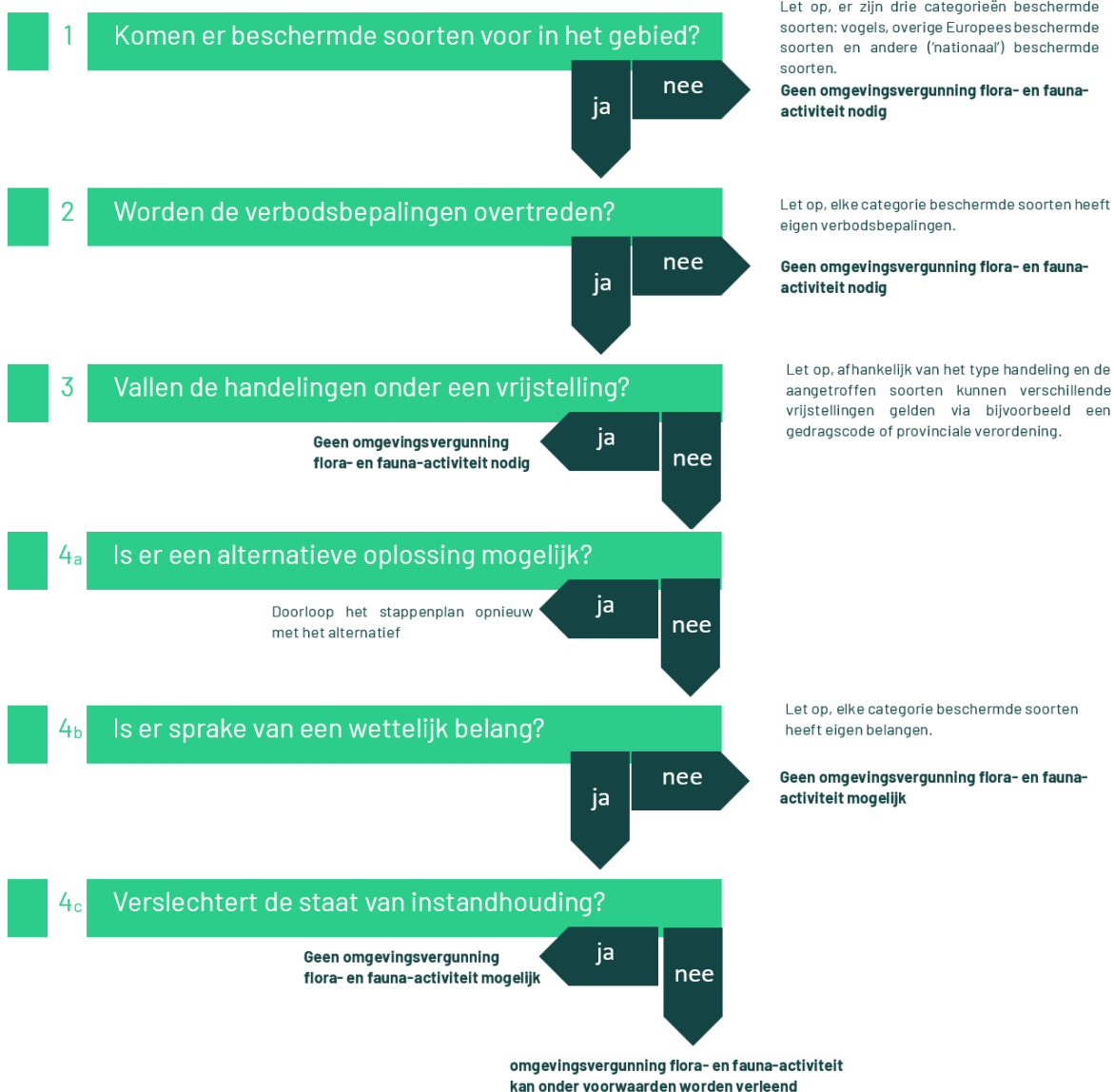
- a. houtopstanden binnen de in het omgevingsplan aangewezen bebouwingscontour houtkap, bedoeld in artikel 5.165b van het Besluit kwaliteit leefomgeving; Besluit activiteiten leefomgeving – geconsolideerde Staatsbladversie
- b. houtopstanden op erven of in tuinen;
- c. bomen en struiken die specifiek voor het oogsten van fruit, noten of vruchten worden geteeld;
- d. houtopstanden die windschermen om boomgaarden vormen;
- e. naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, als deze niet ouder zijn dan 20 jaar;
- f. kweekgoed;
- g. uit populieren of wilgen bestaande:
 - 1) wegbeplantingen;
 - 2) beplantingen langs waterwegen; en
 - 3) eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;

- h. het dunnen van een houtopstand voor de bevordering van de groei van de overblijvende houtopstand;
- i. uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, als zij:
 - 1) ten minste eens per 10 jaar worden geoogst;
 - 2) bestaan uit minstens 10.000 stoven per ha per beplantingseenheid, die bestaat uit aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan 2 m; en
 - 3) zijn aangelegd na 1 januari 2013; en
- j. houtopstanden die een kleinere oppervlakte grond beslaan dan 10 a, of bestaan uit een rijbeplanting die 20 of minder bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen.

Bijlage 3 Vervolgstappen soortenbescherming

Als uit het oriënterend onderzoek is gebleken dat effecten op beschermde soorten naar aanleiding van de beoogde ingreep niet uitgesloten zijn, dient een vervolgonderzoek soortenbescherming te worden uitgevoerd. Uit dit vervolgonderzoek blijkt of desbetreffende soort aanwezig is en welke functie de planlocatie al dan niet heeft voor de soort. Met onderstaand stappenplan, overgenomen uit 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van Economische Zaken, wordt inzichtelijk gemaakt welke consequenties dit heeft voor het project.

Vogelrichtlijnsoort

In het kader van de Vogelrichtlijn zijn een aantal belangen waarvoor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit kan worden aangevraagd. De beoogde ruimtelijke ingreep dient een dergelijk belang te dienen (Schema 4b ja/nee). De voorwaarden zijn onderstaand weergegeven (conform Bkl art. 8.74j).

Een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a) er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b) zij is nodig:
 - 1. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
 - 2. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
 - 3. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
 - 4. ter bescherming van flora of fauna;
 - 5. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
 - 6. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan;
- c) de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Habitatrichtlijnsoort

In het kader van de Habitatrichtlijn zijn een aantal belangen waarvoor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit kan worden aangevraagd. De beoogde ruimtelijke ingreep dient een dergelijk belang te dienen (Schema 4b ja/nee). De voorwaarden zijn onderstaand weergegeven (conform Bkl art. 8.74k).

Een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a) er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b) zij is nodig:
 - 1. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - 2. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - 3. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - 4. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
 - 5. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de omgevingsvergunning vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, respectievelijk een beperkt bij de omgevingsvergunning vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
- c) er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Andere soort

Ten aanzien van Andere soorten zijn een aantal belangen waarvoor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit kan worden aangevraagd. De beoogde ruimtelijke ingreep dient een dergelijk belang te dienen (Schema 4b ja/nee). De belangen zijn onderstaand weergegeven en zijn aanvullend op de belangen die voor Habitatrichtlijnsoorten kunnen worden aangevoerd (conform Bkl art. 3.74l).

1. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
2. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
3. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
4. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
5. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
6. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
7. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
8. in het algemeen belang.

BLOM ECOLOGIE

Verbindt natuur en samenleving

Koeweistraat 2

4181 CD Waardenburg

0418 820 288

blomecologie.nl